

ΑΙΤΗΣΗ

Του Τριανταφυλλίδη Πολυχρόνη
του Μιχαήλ

Γενικού Διευθυντή της Δ.Ε.Υ.Α.Ο

Ημερομηνία: 04-02-2022

ΠΡΟΣ : Δ.Σ Δ.Ε.Υ.Α.Ο

Θέμα: Παραμονή στη θέση του Γενικού Διευθυντή μετά την συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας μου στις 27-02-2022.

Σχετικά:

-Την υπ' αριθμόν πρωτ.472/04-02-2022 γνωμοδότηση του νομικού συμβούλου της ΕΔΕΥΑ «Πάνος Ζυγούρης και Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρεία»

-Τροποποίηση του νόμου 3655/2008 από το νόμο 4826/2021 .

Κύριοι Σύμβουλοι, βάσει του υπ' αριθμ. πρωτ. εισ. της ΕΔΕΥΑ 2801/22-11-2021 αίτημα προς γνωμοδότηση, ετέθη από την Δημοτική Επιχείρηση 'Υδρευσης και Αποχέτευσης Ορεστιάδας (ΔΕΥΑΟ) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων 'Υδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ) το ακόλουθο ερώτημα: Μπορεί ο Γενικός Διευθυντής να παραμείνει στη θέση του επί διετία με απόφαση του ΔΣ μετά την 27-02-2022 ημερομηνία συμπλήρωσης του 67^{ου} έτους ηλικίας του;

Η απάντηση που δόθηκε από το Νομικό Σύμβουλο της ΕΔΕΥΑ καθίστα σαφές ότι:

«Σύμφωνα δε με το άρθρο 147 παρ. 4 ν. 3655/2008 ορίστηκε ότι «4. Διατάξεις Κανονισμών Εργασίας και Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που εφαρμόζονται σε εργαζόμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), οι οποίες προβλέπουν αυτοδίκαιη και υποχρεωτική αποχώρηση με τη συμπλήρωση είτε του οριζόμενου σε αυτές χρόνου υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας είτε του ορίου ηλικίας που προβλέπεται από τις ισχύοντες διατάξεις για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, δεν εφαρμόζονται, εφόσον υποβληθεί από τον εργαζόμενο αιτηση παραμονής στην υπηρεσία που γίνεται αποδεκτή και από τον εργοδότη. Η παραμονή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 3 ετών.».

Ενόψει των ανωτέρω, διατάξεων, πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι δυνατή η παραμονή του Γενικού Διευθυντή, παρά τη συμπλήρωση δικαιώματος λήψης πλήρους σύνταξης, εφόσον υποβληθεί σχετική αιτηση παραμονής στην υπηρεσία και γίνει δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης. Η παραμονή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη. Κατά τα λοιπά για το χρονικό διάστημα αυτό θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρ. 20 ν. 3487/2016 , ως ισχύει, ήτοι αναστολή

καταβολής συντάξεως στο 30% για όσο διάστημα διαρκεί η απασχόληση του εργαζομένου.»

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ζητώ την παραμονή μου στη θέση του Γενικού Διευθυντή μετά τη συμπλήρωση του 67 έτους της ηλικίας μου στις 27-02-2022 και έως 3 έτη, παρά τη συμπλήρωση του δικαιώματος λήψης πλήρους σύνταξης γήρατος.

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΕΥΑΟ

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,
ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,
email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με βάση το υπ' αριθμ. πρωτ. εισ. της ΕΔΕΥΑ 2801/22-11-2021 αίτημα προς γνωμοδότηση, ετέθησαν από την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ορεστιάδας (ΔΕΥΑΟ) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ) τα ακόλουθα ερωτήματα: 1) Μπορεί ο Γενικός Διευθυντής να παραμείνει στη θέση του επί διετία με απόφαση του ΔΣ μετά την 27-02-2022 ημερομηνία συμπλήρωσης του 67^{ου} έτους ηλικίας του; 2) Η μη ληφθείσα άδεια λόγω υπηρεσιακών αναγκών μπορεί να πληρωθεί ή θα πρέπει υποχρεωτικά να πάρει την άδεια του έως τις 27-02-2022;

Επί του 1^{ου} ερωτήματος

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρ. 7 του ν. 1069/1980, του ιδρυτικού νόμου των ΔΕΥΑ, προβλέπεται η ύπαρξη Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ), στον οποίο ρυθμίζονται πάσης φύσεως ζητήματα του προσωπικού μεταξύ των οποίων και η απόλυτη των εργαζομένων. «Άρθρο 7-Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Επιχειρήσεως/Προσωπικό: Δι` Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένονδι` αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινωνικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ` ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαίδευσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσλήψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον.»

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του ΟΕΥ της ΔΕΥΑΟ «Αυτοδίκαιη λύση της εργασιακής σύμβασης» «1. Η σύμβαση εργασίας του τακτικού προσωπικού, λύεται αυτοδίκαια και χωρίς προειδοποίηση ή καταγγελία την ημέρα που ο εργαζόμενος θα συμπληρώσει όλες τις προϋποθέσεις για την πλήρη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, όπως αυτές καθορίζονται και απαιτούνται από τους ισχύοντες κάθε φορά Νόμους. Σε κάθε περίπτωση η σύμβαση εργασίας λύεται αυτοδίκαια την ημέρα που εργαζόμενος θα συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του. Αν ο εργαζόμενος παρά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας δεν συγκεντρώσει τις απαιτούμενες ημέρες εργασίας για τη συνταξιοδότηση του, το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από αίτηση του εργαζόμενου, μπορεί να παρατείνει την εργασιακή σύμβαση μέχρι την συμπλήρωση των ημερών αυτών, όχι όμως πέρα από το 67ο έτος ηλικίας του και εφόσον το επιτρέπει η υγεία του.

2. Η σύμβαση εργασίας των λοιπού προσωπικού (προσωπικό ορισμένου χρόνου, επιστημονικού προσωπικού και προσωπικού μίσθωσης έργου) λύεται αυτοδίκαια με την λήξη του χρόνου για τον οποίο προσλήφθηκε να απασχοληθεί.»

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4336/15, τα γενικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από τον ε-ΕΦΚΑ (για άνδρες και γυναίκες), είναι:

- 62 ετών για πλήρη σύνταξη με τουλάχιστον 40 έτη (12.000 ημέρες) ασφάλισης,
- 62 ετών για μειωμένη σύνταξη με 15 χρόνια (4.500 ημέρες), εφόσον η χορήγηση μειωμένης σύνταξης προβλέπεται από τις καταστατικές διατάξεις του εντασσόμενου στον ε-ΕΦΚΑ Ταμείου και σύμφωνα με τις σχετικές ειδικές χρονικές προϋποθέσεις.
- 67 ετών για πλήρη σύνταξη με τουλάχιστον 15 έτη (4.500 ημέρες) ασφάλισης.

Εκ των ανωτέρω παρατιθέμενων διατάξεων συνάγεται το συμπέρασμα ότι το ανώτατο ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης είναι τα 67 έτη για την εξασφάλιση πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης. Εξάλλου και σύμφωνα με τον ΟΕΥ της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας (άρθρο 83) το συνταξιοδοτικό

δικαίωμα θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους ηλικίας του εκάστοτε εργαζομένου.

Ωστόσο, με το άρθρο 63 του ν. 2676/1999 «Συγχώνευση Ασφαλιστικών Ταμείων, Οφειλές ΙΚΑ και λοιπές διατάξεις» (Α' 1/5.1.1999), όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο 16 παρ.1 του ν. 3863/2010 (Α' 115/15.7.2010), προέβλεπε σχετικά με την απασχόληση των συνταξιούχων τα ακόλουθα: «1. Οι συνταξιούχοι γήρατος ή θανάτου των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αναλαμβάνουν εργασία υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης. β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους το ποσό της σύνταξης ή του αθροίσματος των συντάξεων σε περίπτωση συρροής, που υπερβαίνει τις 250.000 δραχμές μηνιαίως, καταβάλλεται μειωμένο κατά 70%. ...2. ...3. ...4. ... 5... 6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή: α) .. β) στους αυτοτελώς απασχολούμενους, οι οποίοι όμως υποχρεούνται να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές προσαυξημένες κατά 40%. γ)... Η προσαύξηση της περ. β' αποδίδεται στο ΛΑΦΚΑ 7... 10. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει δύο (2) χρόνια από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου». Στη συνέχεια, το ανωτέρω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παρ.1 του ν. 3863/2010, ως εξής: «1. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία, υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών, β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους, το ποσό της ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή του αθροίσματος των ακαθάριστων κύριων συντάξεων, που υπερβαίνει τα τριάντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, καταβάλλεται μειωμένο κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%)....». Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010 « Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν για όσους συνταξιούχους αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή διοριστούν σε θέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α'), από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφεξής. Όσοι συνταξιούχοι έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή έχουν διοριστεί σε θέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α'), και έως την ισχύ του παρόντος νόμου

δεν καταλαμβάνονταν από τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), όπως ίσχυαν έως την αντικατάσταση του με το παρόν άρθρο, οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται από 1.1.2013. Οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάσταση του με το παρόν, εξακολουθούν να ισχύουν έως 31.12.2012 για όσους συνταξιούχους είχαν ήδη υπαχθεί σε αυτές έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Από 1.1.2013 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, καταργούμενης κάθε αντίθετης διάταξης».

Με τις προαναφερόμενες διατάξεις, με τις οποίες, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου 2676/1999, ρυθμίζεται ενιαία το θέμα της απασχόλησης των συνταξιούχων όλων των ασφαλιστικών οργανισμών, προβλέπεται, ως γενικός κανόνας, ότι οι συνταξιούχοι που αναλαμβάνουν εργασία υπόκεινται σε αναστολή ή περικοπή της σύνταξής τους, εξαίρεση δε από τον κανόνα αυτό αναγνωρίζεται, μεταξύ άλλων, υπέρ των αυτοτελώς απασχολούμενων συνταξιούχων, οι οποίοι, προφανώς ενόψει του ιδίου οικονομικού κινδύνου που αναλαμβάνουν για τον πορισμό συμπληρωματικού εισοδήματος από την προσφορά της εργασίας τους, τυγχάνουν ευνοϊκότερης νομοθετικής μεταχείρισης (υπόκεινται σε αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές αλλά όχι σε αναστολή ή περικοπή της σύνταξής τους). Σύμφωνα με την ίδια ως άνω αιτιολογική έκθεση, οι εν λόγω διατάξεις αποσκοπούν στην "... αποθάρρυνση αφ' ενός των εργαζομένων που παραιτούνται σε μικρή ηλικία συνταξιοδοτούμενοι για να συνεχίσουν εργαζόμενοι σε άλλη θέση εργασίας αφ' ετέρου των ήδη συνταξιούχων να αναλάβουν νέα εργασία", τούτο δε για λόγους "περιορισμού των δαπανών των ασφαλιστικών οργανισμών και της ανεργίας των νέων" (βλ.και ΣτΕ 2455/2016).

Ήδη, με το άρθρο 20 ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις.» (Α' 85),όπως τροποποιήθηκε με με το άρθρο 53 Ν.4777/2021, ορίζεται -περί απασχόλησης συνταξιούχων -ότι « 1. α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του e-E.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-E.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα. Ειδικότερα για

συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν τήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του ε-Ε.Φ.Κ.Α., αναστέλλεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής. Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση, η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλέπονταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1η.3.2022. Οι συνταξιούχοι του ε-Ε.Φ.Κ.Α. πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και ωριαία αντιμισθία στη δημόσια ναυτική εκπαίδευση, από την 1η.1.2017 και έως τις 31.8.2022, υπάγονται στο παρόν άρθρο από 1ης.9.2022».

Σύμφωνα δε με το **άρθρο 147 παρ. 4 ν. 3655/2008** ορίστηκε ότι «4. Διατάξεις Κανονισμών Εργασίας και Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που εφαρμόζονται σε εργαζόμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), οι οποίες προβλέπουν αυτοδίκαιη και υποχρεωτική αποχώρηση με τη συμπλήρωση είτε του οριζόμενου σε αυτές χρόνου υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας είτε του ορίου ηλικίας που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, δεν εφαρμόζονται, εφόσον υποβληθεί από τον εργαζόμενο αίτηση παραμονής στην υπηρεσία που γίνεται αποδεκτή και από τον εργοδότη. Η παραμονή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 3 ετών.».

Ενόψει των ανωτέρω, διατάξεων, πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι δυνατή η παραμονή του Γενικού Διευθυντή, παρά τη συμπλήρωση δικαιώματος λήψης πλήρους σύνταξης, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση παραμονής στην υπηρεσία και γίνει δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης. Η παραμονή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη. Κατά τα λοιπά για το χρονικό διάστημα αυτό θα εφαρμοστούν οι διατάξει του άρθρ. 20 ν. 3487/2016, ως ισχύει, ήτοι αναστολή καταβολής συντάξεως στο 30% για όσο διάστημα διαρκεί η απασχόληση του εργαζομένου.

Επί του 2^ο ερωτήματος

A. Γενικά περί αδειών προσωπικού Δ.Ε.Υ.Α.

Κατ' άρθρο 1 ν. 1069/1980 ορίζεται ότι:

«1. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Υδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α` 114) έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α` 87).2. Οι Δ.Ε.Υ.Α. καταρτίζονται κανονισμούς εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 1876/1990 (Α` 27), το άρθρο 12 παράγραφοι 1,2 και 4 του ν. 1767/ 1988 (Α` 63) και το ν.δ. 3789/1957 (Α` 21). Στην τελευταία περίπτωση, οι Κανονισμοί κυρώνονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 2 περίπτωση 1α` του άρθρου 2 του ν. 3996/2011 (Α` 170).»

Κατ' άρθρ. 7 ν. 1069/1980 ορίζεται ότι:

«1. Δι` Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένονδι` αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ` ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσλήψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο δργανον.2. Το κατά την προηγουμένην παράγραφον προσωπικόν της επιχειρήσεως συνδέεται μετ` αυτής δια συμβάσεως εργασίας Ιδιωτικού δικαίου, επιφυλασσομένης της ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου...».

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δ.Ε.Υ.Α. Ορεστιάδας ορίζονται στο άρθρο 55 οι νόμιμες άδειες απουσίας προσωπικού

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ - ΑΔΕΙΕΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - Άρθρο 55ο - Είδη αδειών Οι άδειες απουσίας διακρίνονται σε: 1 Κανονικές, 2 Για λόγους υγείας – εγκυμοσύνης, 3 Χωρίς αποδοχές, 4 Ειδικές,, 5 Γονικές, 6 Άδεια μετάγγισης αίματος και παραγώγων κλπ., 7 Άδεια αναπήρων άνω 50% Α.Μ.Ε.Α, 8 Ολιγόωρης απουσίας»

Συνακόλουθα στο άρθρο 56υπάρχει η πρόβλεψη των κανονικών αδειώνκαι βάσει του οποίου «οι κανονικές άδειες χορηγούνται στον εργαζόμενος όπως καθορίζεται κάθε φορά από τη σχετική νομοθεσία και τις αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας, με τρόπο που να επιτρέπει την κανονική και εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης.»

Από τις διατάξεις των άρθρων **2 παρ. 1 εδ. α΄ και 3 παρ. 1 Α.Ν. 539/1945**, όπως το άρθρο 2 παρ. 1 έχει αντικατασταθεί δια του άρθρου 1 παρ. 1 Ν. 3302/2004, και 3 παρ. 16 εδ. α΄ Ν. 4504/1966, κατά τις οποίες αντιστοίχως, "Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση..." και "Οι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι, παρ' οιωδήποτε εργοδότη, μισθωτοί δικαιούνται κατ' έτος "επιδόματος αδείας" ίσου προς το σύνολον των αποδοχών των υπό του Α.Ν. 539/1945 ή άλλων διατάξεων καθοριζομένων ημερών αδείας αναπαύσεως μετ' αποδοχών, ων δικαιούται να υπερβαίνη τας αποδοχάς ενός 15ημέρου, διά τους επί μηνιαίωμισθώ αμειβομένους, των 13 δε εργασίμων ημερών, διά τους επί ημερομισθίω ή κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλον τρόπον αμειβομένους μισθωτούς", προκύπτει ότι οι μισθωτοί δικαιούνται αδείας αναψυχής μετ' αποδοχών καθ' έκαστο ημερολογιακό έτος, κατά την οποία λαμβάνουν τις συνήθεις αποδοχές, τις οποίες θα εδικαιούντο κατά τον αντίστοιχο χρόνο, ως επίσης δικαιούνται και επιδόματος αδείας, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τις αποδοχές ενός δεκαπενθημέρου ως προς τους αμειβομένους με μηνιαίο μισθό και των δέκα τριών εργασίμων ημερών ως προς τους αμειβομένους κατ' άλλον τρόπο.

Η ετήσια αυτή κανονική άδεια του μισθωτού πρέπει να χορηγείται οπωσδήποτε ενιαίως μέσα στο έτος στο οποίο αφορά και επιτρέπεται η κατάτμησή της σε δύο

χρονικές περιόδους, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από το νόμο, χωρίς να απαιτείται προς τούτο αίτηση του μισθωτού και εάν δεν χορηγηθεί στον εργαζόμενο η άδεια μέχρι τη λήξη του έτους που αφορά, ο εργοδότης υποχρεούται στην καταβολή των αποδοχών άδειας αυξημένες κατά 100%. Για τη θεμελίωση του δικαιώματος άδειας του μισθωτού δεν απαιτείται η υποβολή σχετικής αιτήσεως (έγγραφης ή προφορικής) (βλ. ΑΠ 1418/2015).

Περαιτέρω, ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. **Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο (άρθρο 2 παρ. 1 εδ. β' ΑΝ. 539/1945).**

Σύμφωνα με πάγια νομολογία, το δικαίωμα κάθε εργαζομένου για ετήσια άδεια μετ' αποδοχών πρέπει να θεωρηθεί ως αρχή του κοινοτικού κοινωνικού δικαίου με ιδιαίτερη σημασία, από την οποία δεν χωρεί παρέκκλιση και της οποίας η εφαρμογή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές μπορεί να γίνεται μόνον εντός των ορίων που προβλέπει ρητώς η ίδια η οδηγία 93/104/EK του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 307, σ. 18) (βλ. αποφάσεις της 26ης Ιουνίου 2001, C-173/99, BECTU, Συλλογή 2001, σ. I-4881, σκέψη 43· της 18ης Μαρτίου 2004, C-342/01, MerinoGómez, Συλλογή 2004, σ. I-2605, σκέψη 29, καθώς και της 16ης Μαρτίου 2006, C-131/04 και C-257/04, Robinson-Steele κ.λπ., Συλλογή 2006, σ. I-2531, σκέψη 48).

Ο εργαζόμενος πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να μπορεί να απολαύει πραγματικής αναπαύσεως, χάριν αποτελεσματικής προστασίας της ασφάλειας και της υγείας του, δεδομένου ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88 επιτρέπει την

αντικατάσταση του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών από χρηματική αποζημίωση μόνο στην περίπτωση λύσεως της σχέσεως εργασίας (βλ., συναφώς, προπαρατείσες αποφάσεις BECTU, σκέψη 44, και MerinoGómez, σκέψη 30).

Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι απαγορεύει εθνικές διατάξεις ή πρακτικές οι οποίες προβλέπουν ότι το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών αποσβέννυται κατά τη λήξη της περιόδου αναφοράς και/ή μιας περιόδου μεταφοράς που καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο(βλ.συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-350/06 και C-520/06, σκ. 52^η).

Περαιτέρω, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις της διεθνούς συμβάσεως «Περί κανονικών κατ' έτος αδειών μετ' αποδοχών», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2081 της 18/25 Απριλίου 1952, του Π.Δ/τος 88/1999 και του Α.Ν. 539/1945 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι οποίες προβλέπουν την υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλει αποζημίωση σε περίπτωση μη χορήγησης στους εργαζομένους της κανονικής τους άδειας εντός του έτους στο οποίο αυτή αφορά.

Ειδικότερα, με τη διάταξη του άρθ. 4 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945, όπως αυτή συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 παρ. 15 του Ν. 4504/1966, ορίζεται ότι "Η χρονική περίοδος χορηγήσεως της αδείας κανονίζεται μεταξύ εργοδότου και μισθωτού, του πρώτου υποχρεούμενου να χορηγήσει την αιτηθείσα άδεια το πολύ εντός διμήνου από της υπό του δεύτερου διατυπώσεως της σχετικής αιτήσεως. Πάντως, το ήμισυ τουλάχιστον των κατ' έτος, εν εκάστη επιχειρήσει, δικαιουμένων αδείας δέον να ικανοποιώνται εντός του από της 1ης Μαΐου μέχρι 30ης Σεπτεμβρίου χρονικού διαστήματος. Η κατά τα ανωτέρω απαιτούμενη αίτησις σκοπεί μόνο εις τον προσδιορισμόν των χρονικών ορίων, εντός των οποίων υφίσταται υποχρέωσις δια την χορήγησιν της άδειας και δεν αποτελεί τυπικήν προϋπόθεσιν δια την υπό του μισθωτού, κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου, άσκησιν του εις άδειαν μετ' αποδοχών δικαιώματος αυτού, του εργοδότου υποχρεουμένου όπως, προ της λήξεως του ημερολογιακού έτους, παράσχει την άδειαν, έστω και αν δεν εζητήθη αυτή υπό του μισθωτού". Περαιτέρω, κατ' άρθρ. 5 παρ. 1β' Α.Ν. 539/1945 όπως προσετέθη με το άρθρ. 3 του Ν.Δ. 3755 της 14/17 Σεπτ. 1957, ορίστηκε ότι «Επιφυλασσομένων των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, εργοδότης αρνούμενος την χορήγησιν εις μισθωτόν αυτού της νομίμου κατ'έτος αδείας του, υποχρεούται αδείας ο

μισθωτός, και μετά προηγουμένηνδιαπίστωσιν της παραλείψεως ταύτης υπό οργάνου του Υπουργείου Εργασίας, καταβάλη εις αυτόν τας αντιστοίχους αποδοχάς των ημερών αδείας, ηύξημένας κατά 100%".

Από τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 28 παρ. 1 του Συντάγματος, 1 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945, όπως η τελευταία συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. Δ/τος3755/1957, 1 παρ. 1 στοιχ. ε' της υπ' αριθ. 52/1936 Διεθνούς Συμβάσεως "Περί κανονικών κατ' έτος αδειών μετ' αποδοχών", η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2081/1952, 7 του Π.Δ/τος88/1999 (ΦΕΚ Α 94) με το οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η με αριθμό 93/104 οδηγία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η οποία στο άρθρο 7 αυτής επιτάσσει την λήψη μέτρων από τα κράτη - μέλη για παροχή ετήσιας άδειας μετά αποδοχών τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων στους εργαζομένους, ρύθμιση που επαναλήφθηκε στην ταυτάριθμη διάταξη της νεώτερης με αριθμό 2003/88 οδηγίας που κωδικοποίησε τις σχετικές ρυθμίσεις για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, και ενόψει του επιδιωκομένου από τις πιο πάνω ρυθμίσεις σκοπού να εξασφαλισθεί με τη χορήγηση της ετήσιας άδειας η περιοδική ανάπαυση και η ανανέωση των σωματικών και ψυχικών δυνάμεων του εργαζομένου για τη διατήρηση της σωματικής και ψυχικής του υγείας, προκύπτει σαφώς, ότι δεν επιτρέπεται, ούτε με συμφωνία μεταξύ του εργαζόμενου και του εργοδότη, η μεταφορά των ημερών της προαναφερόμενης ετήσιας άδειας του τελευταίου, που δεν του χορηγήθηκαν από τον εργοδότη στο επόμενο ή στα μεθεπόμενα έτη, με συνέπεια να είναι ανίσχυρη (άκυρη) κατά τα άρθρα 174 και 180 του ΑΚ τέτοια συμφωνία και ο εργοδότης ο οποίος δεν χορήγησε πλήρη την κανονική άδεια στο μισθωτό του, κατά τη διάρκεια του έτους που αυτή αφορά, να είναι υποχρεωμένος, από το τέλος του αντίστοιχου έτους να καταβάλει σε αυτόν τις αντίστοιχες προς τις ημέρες αυτές αποδοχές αδείας και μάλιστα με προσαύξηση κατά 100% σε περίπτωση υπαιτιότητάς τουμη δυνάμενος να εκπληρώσει τη συγκεκριμένη υποχρέωσή του προς το μισθωτό με τη χορήγηση σ' αυτόν των παραπάνω ημερών αδείας και τον συμψηφισμό αυτών προς το ανύπαρκτο σύνολο ήδη συσσωρευμένων ημερών άδειας περασμένων ετών, που δεν του χορηγήθηκαν (ΑΠ 1240/2014, ΑΠ 1683/2012, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Η κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ανωτέρω Α.Ν. 539/1945, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 παρ. 15 του Ν. 4504/1966, υποβολή αίτησης του

μισθωτού προς χορήγηση της άδειάς του το πολύ εντός διμήνου από την ημέρα υποβολής της, αποσκοπεί μόνο στον προσδιορισμό των χρονικών ορίων. μέσα στα οποία υπάρχει η υποχρέωση του εργοδότη να χορηγήσει αυτήν και δεν αποτελεί τυπική προϋπόθεση για την άσκηση από τον εργαζόμενο του σχετικού δικαιώματος του λήψης αυτής (ΑΠ 1174/2014, ΑΠ 1683/2012).

Προκειμένου δε να τύχει εφαρμογής το άρθρ. 5 παρ. 1β' Α.Ν. 539/1945, περί καταβολής αποδοχών με προσαύξηση 100% λόγω μη λήψη ετήσιας άδειας του εργαζομένου, απαιτείται άρνηση χορήγησης αυτής από τον εργοδότη.

Ενόψει, των ανωτέρω, κατά τη γνώμη μας, και επειδή στην προκειμένη περίπτωση δεν υπήρξε άρνηση χορήγησης της άδειας στον Γ.Δ. της Επιχείρησης, αυτός δικαιούται τις αποδοχές του αντιστοίχου χρόνου της άδειας που δεν έλαβε, χωρίς όμως την προσαύξηση κατά 100%.

Συμπερασματικά προσήκει η κάτωθι απάντηση στα τεθέντα ερωτήματα:

- 1) Ο Γενικός Διευθυντής της ΔΕΥΑΟ, Τ.Π., ο οποίος προσελήφθη στη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ορεστιάδας το 1986 καταλαμβάνοντας οργανική θέση μέχρι και σήμερα, στις 27-02-2022 με τη συμπλήρωση του 67^ο έτους της ηλικίας του και με ασφάλιση περί τα 36 έτη θεμελιώνει πλήρες συνταξιοδοτικό δικαίωμα, και βάσει της απαγόρευσης του άρθρου 83^ο του ΟΕΥμπορεί να παραμείνειστη θέση αυτή, παρά τη συμπλήρωση δικαιώματος λήψης πλήρους σύνταξης, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση παραμονής στην υπηρεσία και γίνει δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης. Η παραμονή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη. Κατά τα λοιπά για το χρονικό διάστημα αυτό θα εφαρμοστούν οι διατάξει του άρθρ. 20 ν. 3487/2016 , ως ισχύει, ήτοι αναστολή καταβολής συντάξεως στο 30% για όσο διάστημα διαρκεί η απασχόληση του εργαζομένου.
- 2) Επειδή στην προκειμένη περίπτωση δεν υπήρξε άρνηση χορήγησης της άδειας στον Γ.Δ. της Επιχείρησης, αυτός δικαιούται τις αποδοχές του αντιστοίχου χρόνου της άδειας που δεν έλαβε, χωρίς όμως την

προσανέηση κατά 100%. Η άδεια δε του παρελθόντος έτους δεν μπορεί να δοθεί το τρέχον έτος κατ' άρθρ. 4 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945.

Αθήνα, 3-2-2022

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος,

Νομικός Σύμβουλος της ΕΔΕΥΑ

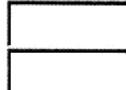
Π. Ζυγούρης

NOMOS 3655/2008

ΦΕΚ

Αλλαγές που επέφερε
Με τις τελευταίες αλλαγές
από το Νόμο 4826/2021

Άρθρο 147

Λοιπές συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις

1. Η προθεσμία που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002 και της παραγράφου 3 του άρθρου 16 του ν. 3232/2004 παρατείνεται μέχρι 31.12.2009.

Για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μετά τη λήξη της προβλεπόμενης από τις ανωτέρω διατάξεις προθεσμίας και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

2. Η πρώτη περίοδος της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 3232/2004 αντικαθίσταται αφότου ίσχυσε, ως εξής:

"12. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 και τα τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 1405/1983, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 4 του ν. 1539/1985, το άρθρο 15 του ν. 1902/1990 και της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2079/1992, παύουν να ισχύουν για τους φορείς κύριας ασφάλισης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού."

3. Οι συνδρομές των συνταξιούχων των Ασφαλιστικών Οργανισμών προς τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές τους οργανώσεις είναι δυνατόν να παρακρατούνται από τους Οργανισμούς αυτούς, ύστερα από απόφαση των Διοικητικών τους Συμβουλίων, από το ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης τους, εφόσον υποβληθούν από τις οργανώσεις αναλυτικές καταστάσεις συνοδευόμενες από ατομικές υπεύθυνες δηλώσεις (ν. 1599/1986, ΦΕΚ 75 Α') των συνταξιούχων-μελών τους περί αποδοχής της παρακράτησης αυτής.

4. Διατάξεις Κανονισμών Εργασίας και Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που εφαρμόζονται σε εργαζόμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), οι οποίες προβλέπουν αυτοδίκαιη και υποχρεωτική αποχώρηση με τη συμπλήρωση είτε του οριζόμενου σε αυτές χρόνου υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας είτε του ορίου ηλικίας που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, δεν εφαρμόζονται, εφόσον υποβληθεί από τον εργαζόμενο αίτηση παραμονής στην υπηρεσία που γίνεται αποδεκτή και από τον εργοδότη. Η παραμονή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 3 ετών.